
ZEMĚDĚLSKÁ PŮDOHOSPODÁŘSKÁ ŠKOLA

Kč 15,–

2 říjen
2003-4
66. ročník

**Banánovník obecný/Banánovník obyčejný
(*Musa sapientum*)**

Plodem je bezsemenná bobule vyplněná sladkou dužninou. My ji jíme nejčastěji čerstvou, ale rovněž se upravuje i vařením, smažením, pečením i sušením a zpracovává se i na mouku.

Časopis pro zemědělské, lesnické, zahradnické,
potravinářské a rybářské vzdělávání

Časopis pre poľnohospodárske, lesnícke, záhradnícke,
potravinárske a rybárske vzdelávanie

OBSAH

Vážení a milí čitatelia, vážení a milí čtenáři	2
Problém drog se nevyhýbá ani České republice	3
Ekologická výchova – geneze cílů a úkolů	5
Distanční vzdělávání?	6
16. evropský seminář o vzdělávání v poradenství	9
O soužití zvířat a lidí	9
Predvstupová příprava Slovenskej republiky do EÚ	10
Informační centrum Evropské unie	12
Hrad Krakovec a „Krakování 2003“	13
Lesáci dále rozvíjejí tradici společných mistrovství v práci s motorovou pilou	15
Obnovená spolupráce mezi SPoŠ Michalovce a SPoŠ Kavarna	16
SOU a OU Opočno spolupořadatelem Mistrovství republiky v orbě 2003	16
Zlatá podkova	17
O čem se nám učitelé chemie neodvážili říct	17
Olomoucká Flora lákala květinami i bylinkami	18
Mezinárodní seminář	18
Těsně před vstupem ČR do EU	19
Jan Tachecí	19
Kopidlenský kvítek 2003	20

Vážení a milí čitatelia, vážení a milí čtenáři,

v zářijovém čísle na tomto místě jsme Vás seznámili s myšlenkou nové grafické úpravy letošního ročníku, pomocí které chceme zpřehlednit a zpříjemnit Vaše listování časopisem. Jednotlivé tematické celky – volné rubriky – budeme oddělovat samostatnými logy a ty budou charakterizovat příslušné okruhy článků.

- **Úvodník/Úvodník**

Obecnější články s aktuální zemědělskou nebo pedagogickou tematikou

- **Zemědělské školství/Polnohospodárske školstvo**

Současné otázky zemědělského školství, a to nejen v České republice a ve Slovenské republice

- **Vzdělávání dospělých/Vzdelávanie dospelých**

Další odborné vzdělávání, poradenství, rekvalifikace, kurzy, odborné semináře, projekty, metodiky

- **Problematika EU/Problematika EÚ**

Oblast zemědělství, zemědělského školství, vzdělávání a pedagogiky

- **Ohlasy/Ohlasy**

Diskuzní články, poznatky, názory od autorů i z řad žáků a studentů

- **Aktuality/Aktuality**

Aktivity škol, školních hospodářství, zajímavosti z široké oblasti tohoto zájmu

- **Informační zdroje/Informačné zdroje**

Přehledy odborné literatury, učebnic, recenze, výstavy, kalendáře akcí, učební pomůcky, stručné informace

- **Historie/História**

Výročí škol, školních hospodářství, významné osobnosti, události, literatura

Problém drog se nevyhýbá ani České republice

Na počátku nového školního roku je potřebné znovu si připomenout významnou složku výchovně vzdělávacího působení v oblasti protidrogové prevence a prevence dalších sociálně patologických jevů.

Proti drogové výchovně-vzdělávací působení by mělo být neoddelitelnou součástí výuky žáků všech škol a školských zařízení ve věku 6–19 let. Zvláštní pozornost musí být věnována mladistvým a mladým dospělým, neboť v období mezi 15–20 lety má mládež přístup k širšímu okruhu drog.

Významnou součástí protidrogového působení jsou preventivní systémy uplatňované ve škole na místní i regionální úrovni. Ve škole jsou to především nejrozličnější formy mimoškolní činnosti, mimo školu pak sportovní kluby, skautské kluby, střediska volného času, pedagogicko-psychologické poradny, pedagogická centra. Jejich činnost by měla významně podporovat výchovně-vzdělávací působení na mládež uplatňované ve školách a školských zařízeních. Volnočasové aktivity je však nutné systémově koordinovat a průběžně vyhodnocovat.

V oblasti drogové problematiky je nezbytné zabezpečit potřebné informace pro rodiče a další osoby pečující o mládež. Je důležité jim poskytnout základní informace týkající se drog, včetně opatření školy či školského zařízení k protidrogové politice. Škola by zde měla sehrávat důležitou roli tím, že pro rodiče zajistí cíleně zaměřená setkání a vzdělávací akce.

Zásady protidrogového působení na mládež

1. Mládeži musí poskytovat základní informace o drogách, včetně tabáku, alkoholu a těkavých látek. Tyto základní informace musí být cíleny i na pochopení toho, jaké zdravotní, psychické, sociální i materiální škody může způsobit jejich zneužívání.
2. Výchovně-vzdělávací působení musí být zaměřeno na rozvoj dovedností, které vedou k samostatnému odpovědnému rozhodování, k posilování sebedůvěry, odolnosti vůči stresu a odmítání všech forem sebeustruktury.
3. Formování postojů a posilování dovedností zvyšujících odolnost jedince proti všem formám sebeustruktury je významné nejen ve vztahu k drogám. Kladný přístup k sobě, svému zdraví, ke společnosti a k životu vůbec

představuje důležitý faktor, který významně ovlivňuje komunikaci, reakce a životní styl člověka.

4. Základní prostor pro protidrogové výchovně-vzdělávací působení na školách je vytvořen standardy základního a středního vzdělávání a schválenými vzdělávacími programy, v jejichž rámci má protidrogová tematika své pevné místo v učebních osnovách jednotlivých předmětů.

Minimální preventivní programy uplatňované na školách by měly být v obecné rovině zaměřeny do těchto oblastí:

1. Působení zaměřené na zdravý životní styl – napomáhat mládeži k tomu, aby žila zdravě, aby si uvědomila svou vlastní odpovědnost vůči svému zdraví.
2. Zvyšování sociální kompetence – napomáhat mládeži rozvíjet sociální dovednosti, aby se dokázala orientovat v sociálních vztazích, aby cítila odpovědnost za své chování a i v náročných situacích si uvědomovala možné důsledky svého jednání.
3. Posilování komunikačních dovedností – zvyšovat schopnost mladých lidí řešit, případně se vyrovnávat s problémy a konflikty, umět požádat jasně a vhodně o pomoc, adekvátně reagovat na nejdůležitější podněty, na kritiku a podobně.
4. Odstraňování nedostatků v psychické regulaci chování – zvyšovat schopnost ovládat své emoce, umět reagovat na stres, ovládat návaly hněvu nebo výbuchy vzteku.
5. Vytváření pozitivního sociálního klimatu.
6. Napomáhání mládeži formovat postoje – budování úcty k zákonu, posilování právního vědomí, zdravé postoje ke konvencím.

Problematiku zneužívání drog lze zařadit do většiny předmětů. Vzhledem k tomu, že drogy zaujaly významné místo v životním stylu populace a ovlivňují velmi silně společenské procesy a vztahy mezi lidmi, mohou být protidrogové zaměřené přístupy k mládeži pro ně nejen zajímavé, ale i velmi motivující.

Každá škola může mít ve vztahu ke svým specifickým podmínkám diferencovaně zaměřený preventivní program. Vzhledem k profesionální úrovni pedagogů a jejich osobním předpokladům lze oprávněně předpokládat určité modifikace v protidrogovém působení na mládež v rámci jednotlivých tematických celků. Při tomto působení by však měl být respektován materiál MŠMT ČR „Škola bez drog“.

Co bychom o drogách měli vědět ?

V současné době je situace v ČR taková, že jsou zde k dostání prakticky téměř všechny dosud známé druhy drog. Některé se užívají méně, jiné více. Pro informovanost je potřebné se s nimi a jejich účinky na organismus seznámit. Nejde zde o úplný výčet všech drog, ale jen těch, které se u nás nejčastěji používají.

Halucinogeny

Jde o skupinu drog přírodních i syntetických, způsobujících kvalitativní změny vědomí. Po použití těchto drog dochází často k výrazným změnám psychiky. Objevují se zrakové i sluchové halucinace, deformace času a prostoru. Největším nebezpečím bývá nesmyslné a nebezpečné jednání pod vlivem drogy. Mohou se dostavit příjemné prožitky, ale i hrůzné výjevy.

Do této skupiny patří THC–marihuana (delta 9tetrahydrokanabinol), atropin, skopolamin, halucinogenní houby, LSD.

THC–marihuana je nejznámější a nejužívanější drogou ze skupiny halucinogenů. Užívána je především nezletilci (do 15 let) a mladistvými (16–18 let). Jsou to sušené listy a květenství samičích rostlin konopí setého a indického s vyšším obsahem THC 30–70 mg v 1 g. Odrůdy konopí setého u nás pěstovaného pro vlákno nebo k energetickým účelům obsahují THC do 0,08 mg v 1g a jsou jako droga nepoužitelné.

Marihuana se převážně používá ke kouření. Kouř z marihuany je cítit po spálené trávě nebo bramborové nati. Z marihuany si toxikomani také připravují čaj, lze ji rovněž přidávat do nápojů, cukroví, pečiva i jako koření do masitých jídel. Ostatně nedávno u nás vyšla kniha „Vaříme s konopím“, návody využívají a dokonce dokonale ovládají již čtrnáctileté děti.

Hašiš je usušená pryskyřice z květů a listů horní části rostliny. Obsahuje rovněž THC, jeho obsah je však mnohonásobně vyšší než-li v marihuaně a jeho účinky jsou pochopitelně rovněž mnohonásobné.

Hašišový olej je hustá, tmavohnědá až černá, lepkavá hmota. I zde je obsah THC vysoký a může dosahovat až 60 %. K dosažení účinku postačí 1–2 kapky, které se smísí s tabákem nebo nakapou na cigaretu.

Skank je druh marihuany s vysokým obsahem THC. Prodává se v balíčcích nazývaných „čtyřšlukovky“. K vyvolání účinků stačí čtyři šluky. Účinek je okamžitý, rychlý a silný. Účinky jsou delší než u marihuany, ale doznívání účinků drogy je někdy spojeno se silnými bolestmi hlavy a nevolností.

Účinné látky v konopí a jeho produktech působí na lidský organismus halucinogenně. Marihuana mění chemii v mozku, a to může ovlivnit myšlení. Mohou být vyvolány stavy agrese, úzkosti anebo paniky. Laické názory na neškodnost drog z konopí jsou mylné. Účinné látky obsažené v konopí se z těla vylučují jen velmi pozvolna, mají tendenci ukládat se v tukových tkáních. Představa, že legalizací marihuany lze oddělit trh s tzv. „měkkými“ a „tvrdými“ drogami, je nereálná.

Rostliny z čeledi lilkovitých

V nedávné době se již objevily případy otrav, bohužel už i se smrtelným následkem, po užití rostlin z této čeledi nebo jejich částí. Jde především o rulík zlomocný (*Atropa belladonna*), blín černý (*Hyoscyamus niger*) a durman obecný (*Datura stramonium*). Uvedené rostliny obsahují mimo jiné alkaloidy atropin a skopolamin, které mohou výrazně ovlivnit duševní činnost člověka a jeho jednotlivé funkce. Mohou zanechat i trvalé duševní následky.

Atropin blokuje nervový systém, objevují se zrakové, sluchové a čichové halucinace.

Skopolamin je pětikrát jedovatější než atropin otrava se podobá otravě atropinem.

Halucinogenní houby

V poslední době se opět objevuje jejich zneužívání. Jsou to především houby z rodu lysohlávek, například lysohlávka česká, lysohlávka kopinatá, lysohlávka modrající. Psychoaktivní látkou je v nich psilocybin a psilocin. Uvedené houby jsou v některých lokalitách hojné, jinde méně. Na našem území rostou i houby druhově podobné, ale bez obsahu psilocybinu. Požívají se hlavičky houby, a to v čerstvém stavu, vařené (pije se i vývar), usušené i naložené. Obsah psychoaktivní látky může být v každé jednotlivé houbě různý. To zvyšuje riziko předávkování. Lehká otrava se projevuje výraznou euforií, smíchem a hovorností. U silnějších otrav se objevují zrakové iluze, deformace předmětů a zvuků. Otrava může trvat i více hodin.

Lze se také setkat v mléce namáčenou muchomůrkou červenou. Obsahuje nejen muskarin a muscinol, ale i kyselinu ibotenovou. V podstatě jde o jedy a otrava vypadá jako polospánek s barevnými vizemi, euforií, pocitem lehkosti, bývají i halucinace.

O dalších drogách a jejich účincích pojedná příspěvek v následujícím čísle Zemědělské školy.

Informace i konzultaci k napsání tohoto článku poskytli pracovníci Pedagogicko-psychologické poradny v České Lípě.

KU

Ekologická výchova – geneze cílů a úkolů

Vývoj lidské společnosti s sebou nese postupné zrychlování životního stylu. Také dopad mnohých lidských rozhodnutí a činností na životní prostředí se zvětšuje. Z hlediska uchování přírodních i kulturních hodnot pro další generace i pro přírodu jako takovou je však třeba uvědomění si vzájemných souvislostí. Uvědomění si, že každá lidská činnost může mít svůj odraz nejen ve světě jeho momentálních hodnot, ale že může pozměnit třeba i nenávratně životní prostředí. Je důležité alespoň tušit souvislosti.

K hledání souvislostí má napomáhat ekologická výchova. Ekologická výchova musí mít jedno společné – musí v člověku vyvolat zájem o poznávání vztahů a zákonitostí a napomoci tak nesobeckému postoji k životu.

Na formulaci obsahu, cílů a úkolů ekologické výchovy se podílela u nás řada autorů od šedesátých let minulého století až do současnosti. Vzhledem k aktuálnosti ekologicko-výchovných otázek považují za zajímavý náhled na genezi cílů ekologické výchovy, a to náhled do teoretických statí autorů – ekologů a pedagogů, kteří se danou problematikou ve své době zabývali nebo zabývají v současnosti.

V šedesátých letech se začal u nás běžně používat pojem **výchova k ochraně přírody** ve smyslu seznamování s nejlustnějšími principy této disciplíny a ve smyslu poznávání přírody jako základní biologické složky životního prostředí člověka a společnosti, vedené v duchu správného nakládání s ní.

Počátkem sedmdesátých let se postupným prohlubováním a rozšiřováním cílů, obsahu a forem přechází ke komplexnějšímu termínu **výchova k péči o životní prostředí**. Nejde již o ochranu přírody před člověkem, ale o uvědomění si sounáležitosti člověka s přírodou a ochranu celého životního prostředí člověka. Výchova k péči o životní prostředí tak byla definována ve formulaci KVASNIČKOVÉ jako „...proces, který má umožnit poznání, pochopení

a zhodnocení vztahů v prostředí i vzájemných vztahů člověka a jeho životního prostředí a má vést k vytvoření takových znalostí, dovedností, schopností a postojů při rozhodování a jednání člověka, jakých je (a bude) třeba pro vytvoření vhodných podmínek pro zdravou existenci a harmonický rozvoj jednotlivců, společenských skupin i celé lidské společnosti“.

Od poloviny 80. let je v České republice stále častěji používán stručnější termín **ekologická výchova**, použitý poprvé KVASNIČKOVOU v roce 1985. Někteří autoři (např. ČEŘOVSKÝ, ZÁVESKÝ) považují tento termín za synonymum k termínu **výchova k ochraně přírody a k péči o životní prostředí**. V 90. letech je ekologická výchova chápána podle Horké jako „... proces cílevědomého osvojování a rozvíjení ekologického poznání, citlivosti a odpovědnosti, jež se promítá v chování a jednání jedince“. Slovo ekologická v pojmu chápeme jako zdůraznění aspektu vztahu k přírodě a životnímu prostředí. Pojem je obsahově totožný s u nás méně obvyklým výrazem environmentální výchova, anglickým Environmental Education a německým Umwelterziehung.

Ekologickou výchovou začínáme v devadesátých letech chápat výchovné a vzdělávací úsilí, jehož cílem je především:

- zvyšovat spoluzodpovědnost lidí za současný i příští stav přírody a životního prostředí,
- rozvíjet tvořivost, citlivost a vstřícnost lidí k řešení problémů péče o přírodu,
- utvářet proekologické hodnotové orientace, které kladou důraz na dobrovolnou střídmost, na nekonsumní, duchovní kvality lidského života.

Znovuobjevení citové a estetické stránky lidského života patří k široce chápané ekologické etice, stejně jako přiznání si spoluodpovědnosti za stav životního prostředí. Bez ales-

poň základních znalostí o souvislostech v přírodních dějích však nelze mnoho pochopit.

V případě, že otázkám tvorby a ochrany životního prostředí nebudeme věnovat adekvátní pozornost, budou problémy v budoucnosti ještě výraznější. Podle BABINSKÉHO (1991) není možné „... transformovat ekologickou výchovu do jednoho nebo dvou předmětů, ... musí být součástí všech vyučovacích předmětů“. Pojetí, struktura a vytyčení cílů ekologické výchovy se poněkud různí podle autorů. Teorie však směřují k ekologické gramotnosti a jsou vytvářeny na podobných základech a principech.

Ekologická výchova směřuje podle DYTRTOVÉ (1997) k ekologické kultuře osobnosti jako určitému souhrnu poznatků, přesvědčení a hodnot, umožňujících člověku chovat se a jednat v souladu s požadavky šetrného vztahu k přírodě. Ekologická kultura má složku postojovou (hodnotové utváření), poznávací (souhrn poznatků a informací o stavu a trendech vývoje životního prostředí) a složku činnostní (ochota odpovědného jednání).

Pro nové desetiletí uvádí KVASNIČKOVÁ (2000) následující cíle ekologického vzdělávání na středoškolské úrovni:

- prohlubovat a rozvíjet jednotlivé poznatky, dovednosti a návyky vztahující se k ekologické problematice, a to jak ve všeobecném, tak i odborném vzdělávání,
- umožnit integraci znalostí, poskytnout ucelené komplexní informace týkající se udržitelného rozvoje, umožnit postupné chápání složitých souvislostí mezi ekologickými, ekonomickými, technickými a sociálními problémy s ohledem na potřeby udržitelného rozvoje

i mezi problémy lokálními, regionálními a globálními (jde především o integraci znalostí o základních ekologických zákonitostech, o vztazích člověka k prostředí, o problémech spjatých se současným civilizačním a technickým vývojem a o možnostech a způsobech jejich řešení),

- vytvořit předpoklady pro samostatné přístupy v této oblasti, pro poznávání problémů, vyjadřování a tříbení názorů, zaujímání stanovisek, pro rozvíjení tvořivosti, fantazie, zájmů, sdělování a obhajování názorů a nápadů, pro kontakty s praxí,
- ovlivňovat citové, estetické a etické vztahy mladých lidí k ekologické problematice ve spolupráci školy s okolím.

Obecné cíle ekologické výchovy jsou na odborných školách prostřednictvím odborných předmětů zapojeny do systému získávání specializovaných znalostí, dovedností a zkušeností. A to například řešením vybraných odborných úkolů založených na dostatečném styku s příslušnou profesí i v oblasti řešení různých ekologických problémů.

Ekologická výchova, stejně tak jako každá další složka výchovy, kladé nemalé požadavky nejen na odbornou úroveň, ale hlavně na hluboké proekologické cítění pedagogů. Její vklad však přináší velkou naději pro budoucnost.

Poznámka autora: Literární zdroje k tomuto článku jsou k dispozici v redakci časopisu.

Ing. Ondřej Špulák, PhDr. Radmila Dytrtová, CSc.
Katedra pedagogiky ČZU Praha

Distanční vzdělávání?

II. část

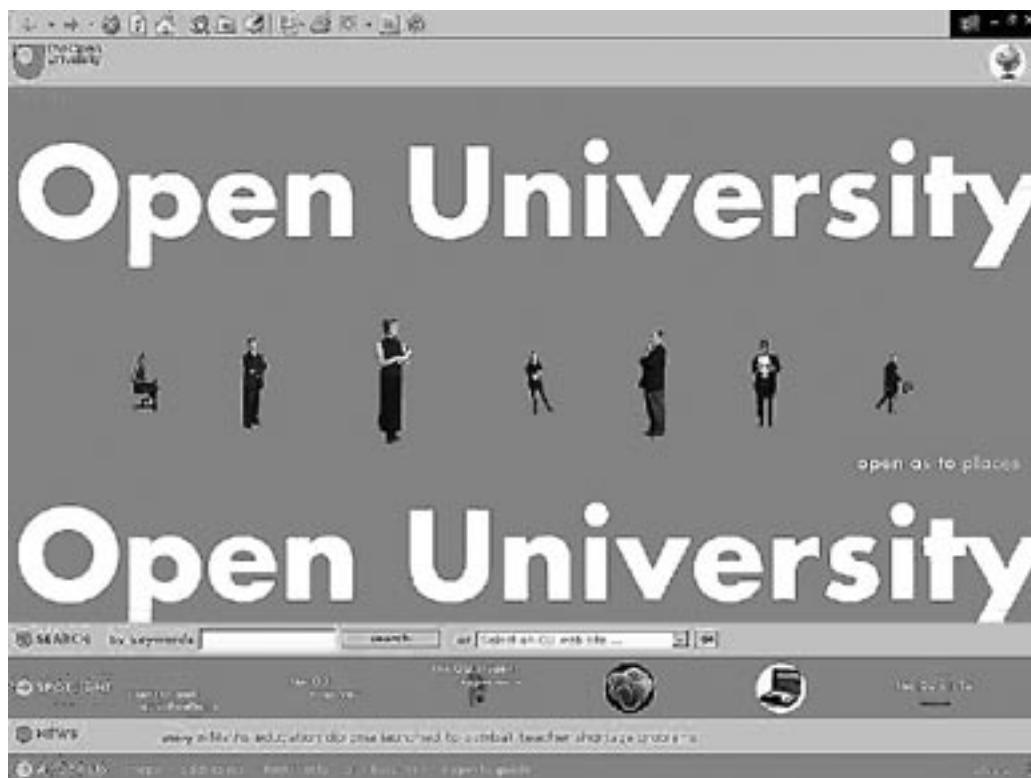
Distanční vzdělávání a Open university

Protože britská Open University je v technologii distančního vzdělávání na předních místech tabulky vzdělávacích institucí, řekněme si, jak je zde realizováno distanční vzdělávání.

Každý předmět je rozdělen do modulů – relativně samostatných bloků učiva – o šedesáti až sedmdesáti stranách textu. Toto členění má několik výhod.

Je možné používat jednotlivé moduly i v jiných předmětech, a tak jejich vhodnou kombinací je možné realizovat

více předmětů bez nutnosti vytvářet pro každý předmět kompletní studijní podporu. Tyto moduly lze podle potřeby velmi rychle modernizovat a doplňovat o nové poznatky, s minimálními náklady je měnit, ukáže-li se, že nejsou dostatečně srozumitelně připraveny anebo mají jiné nedostatky. Student nemusí mít s sebou zbytečné texty pro celý předmět, ale jen část, kterou právě studuje. Texty jsou psány podle určitých zásad a jsou dále doplňovány množstvím multimediálních podpor, jako jsou magnetofonové nahrávky, videopořady a dnes již i speciální webovské stránky a počítačové multimediální programy. Psaní textů a tvorba podpor díky své specifčnosti a závažnosti přesahuje rozsah tohoto příspěvku a není pro nás nyní důležitá.

Vstupní brána do zahrady poznání na www.open.ac.uk

Pokud se někdo rozhodne, že bude studovat některý obor, setká se nejdříve s administrativními pracovníky, kteří jej podrobně informují o možnostech studia, pomohou mu podle jeho požadavků specifikovat, které předměty by měl studovat, aby dosáhl požadované úrovně vzdělání. Na základě jeho představ se mu snaží vybrat i způsob studia, který by uchazeči nejlépe vyhovoval co do časové náročnosti i způsobu. Podrobně jej informují o organizaci studia a usilují o co nejkomplexnější informace, aby se mohl student rozhodnout pro nejoptimálnější alternativu jak po stránce finanční, tak i co do tempa a tedy i časové náročnosti.

Protože je na Open University studium otevřené (*open*), nedělají se naprosto žádné přijímací zkoušky. Úroveň požadovaných znalostí se srovnává doplněním modulů podle individuální potřeby jednotlivých studujících. Je to nutné, protože každý modul má naprosto přesně definovanou úroveň vstupních znalostí a stejně tak přesně definované docílené znalosti. Z toho důvodu je nutný přísně individuální přístup.

Závěrečné zkoušky ve finální fázi kurzu nedělají všichni studenti, protože je také řada těch, kteří studují daný obor pouze ze zájmu a za účelem získání příslušných znalostí a ne kvůli získání diplomu.

Co se týče finanční náročnosti, student kryje přibližně 40 % nákladů na studium a stát zbytek. Školné lze platit

i na splátky. Je dána pouze minimální doba studia, která se obvykle překračuje nejméně dvakrát. Minimální doba studia například pro bakaláře je 3 roky, ale většinou studium trvá 5 až 6 roků. Časová náročnost se předpokládá minimálně 10 až 15 hodin samostatného studia týdně. Obvykle bývá v semestru vstupní seminář půldenní až jednodenní, samostatné studium, které trvá 2 až 4 měsíce, a závěrečný seminář pak 1 až 3 dny, kdy probíhá opakování, testy a zkoušky.

Za studium každého studenta zodpovídá tutor. Tento má na starosti přibližně 20 studentů. Musí mít pedagogické schopnosti, bývá většinou externím pracovníkem a sám prošel kurz, který tutoruje. Jeho kontakt se studentem bývá obvykle během půl roku následující:

Pětkrát tři hodiny tutoriálu, který je nepovinný, a obvykle se jej zúčastní asi 50 % studentů, dvacet hodin rezidentní školy (presenční), tři hodiny zkoušky a asi padesát hodin individuálních konzultací. Tutor od studenta dostává zpracované úkoly, opravené je posílá studentovi zpět, podává individuální studijní rady, zajišťuje studentovi odborné konzultace (ale nepřednáší), pomáhá řešit studentovi problémy se studiem. Sleduje odevzdávání úkolů studentem a je oprávněn posunout termín odevzdání úkolu až o jeden týden. Pokud student potřebuje z vážných důvodů odklad delší, tutor odklad projednává s nadřízenými. Lze domluvit eventuelně i změnu úkolu nebo jeho vynechání, toto se ovšem děje velmi zřídka a není to běžné. Kontakt studenta

s tutorem probíhá telefonicky, emailem, faxem, prostřednictvím www rozhraní a nebo osobně.

Balík studijních materiálů obvykle obsahuje šestnáct studijních jednotek, přičemž studijní jednotka předpokládá 10–15 hodin práce (jak již bylo uvedeno dříve, je to práce na jeden týden). Každá studijní jednotka obsahuje knihu a potřebné multimediální podpory. V každém balíku nalezne student kromě studijních materiálů také podrobné informace ke studiu. Najde zde termíny pro odesílání dílčích úkolů, zkoušek, tutoriálů, povinných seminářů, ale i veškeré potřebné informace týkající se organizace studia, kontakty na tutora a spolužáky, kontakty na organizaci a vůbec vše potřebné, aby se mohl bez dalšího dotazování v klidu pustit do studia. Pokud je třeba, a některé obory to umožňují, dostane i zapůjčeny laboratorní pomůcky, které bude potřebovat pro plnění úkolů spojených se studiem. Tyto pomůcky však po ukončení musí vrátit. V případě, že nelze tak učinit, je nutné pro získání příslušných dovedností pracovat na specializovaném pracovišti – má zde i přesné termíny a informace o těchto presenčních blocích. Balíky jsou natolik kompletní, že obsahují všechny potřebné informace pro studium. Nesmí chybět nic, co by musel student vyhledávat jinde.

Zkoušky jsou dělány na celém světě ve stejný den a dokonce i ve stejný čas. Na otázky nesmí student nalézt odpověď přímo v materiálech, musí odpověď vytvořit na základě studia. Na každou otázku jsou přesně vypracovány možné odpovědi. Pokud je odpověď jiná, spojí se opravující s dalšími dvěma kolegy a konzultuje s nimi správnost odpovědi. Je zajímavé, že se nevyskytuje velké procento těch, co nějakým způsobem opisují (ani dílčí úkoly), jedná se opravdu o ojedinělé případy, a pokud se na ně přijde, je to pro studenty nepříjemné.

Protože některé obory nelze úplně převést na distanční formu, musí některé jeho části zůstat presenční. Takovéto formě studia pak říkáme kombinované studium.

Ukazuje se tedy, že:

- Tyto poslední dvě formy studia (kombinované a distanční) jsou nejvhodnější pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Umožňují vlastní volbu studované oblasti a dokonce i určitou volnost ve volbě tempa,
- organizace takovýchto forem studia je náročná a tak je nutné ji přenechat specializovaným pracovištím, centrům distančního vzdělávání, která jsou již dnes na mnoha místech České republiky (Brno, Liberec, Praha, České Budějovice, Olomouc, a další),
- pedagogická centra by měla další vzdělávání pedagogických pracovníků zajišťovat ve spolupráci s centry

distančního vzdělávání, a odborníci z vysokých škol se musí podílet na jejich realizaci jako autoři, konzultanti nebo pedagogové.

Současná situace v distanční a kombinované formě studia

Již dnes se objevuje distanční a kombinované studium ve studijních plánech vysokých škol a dalších vzdělávacích institucí. Z výše uvedeného však vyplývá, že ve skutečnosti nejsou tím, čím jsou nazývány, ale stále zůstávají klasickým dálkovým studiem. Myslím, že prvním a naprosto nutným krokem jejich přiblížení k distanční technologii je vytvoření kvalitních distančních studijních podpor (učebních textů a multimediálních podpor). Tento krok je poměrně drahý a náročný, ale na druhou stranu nezbytný. Proto je současně nutné dobře promyslet a rozdělit studijní materiály do studijních jednotek a bloků tak, aby nebylo nutné plýtvat s penězi a časem autorů a zbytečně se nevytvářely duplicitní moduly. V této oblasti je nutná spolupráce nejen na úrovni každé instituce ale i mezi centry distančního vzdělávání. Čím více studentů používá podporu, tím je studium levnější. Ukázalo se, že distanční studium přibližně 400 studentů, je nákladově shodné s denním studiem, a při více studentech je již podstatně levnější.

Dalšími kroky, které nejsou méně důležité a musí následovat po prvním, je vytvoření sítě tutorů a podstatné zlepšení servisu pro studenty. Naprosto nezbytné se v dnešní době stává použití osobních počítačů a internetových technologií.

Ing. Petr Miklenda
ÚZPI Praha

Dokončení v příštím čísle

ZEMĚDĚLEC

19. národní výstava zeleně, mechanizace, pěstitelství, květin, ekologie a zpracování výpěstků

9. – 12. 10. 2003

NÁŠ CHOV

8. výstava hospodářských zvířat, technologií a chovatelských potřeb

9. 10. – Den chovu prasat

10. 10. – Den chovu skotu

11. 10. – Den chovu ovcí a koz

Výstaviště Lysá nad Labem

16. evropský seminář o vzdělávání v poradenství

Začátkem září 2003 se v maďarském Egeru konal již 16. mezinárodní seminář zaměřený na výměnu zkušeností v oblasti zemědělských poradenských systémů, vzdělávání poradců a rozvoj venkova. Semináře se zúčastnili odborníci z Albánie, Arménie, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Chorvatska, Izraele, Itálie, Jihoafrické republiky, Maďarska, Moldávie, Německa, Nizozemí, Norska, Polska, Portugalska, Portorika, Řecka, Španělska, Švédska, Turecka, Ukrajiny, USA a představitelé Organizace spojených národů pro výživu a zemědělství. Mezi účastníky semináře byli jak představitelé ministerstev, zemědělských univerzit a specializovaných vzdělávacích institucí, tak i zástupci z praxe.

Během tří dnů zaznělo v pěti sekcích více než padesát příspěvků.

Samostatnou sekci FAO zahájila představitelka Subregionálního úřadu FAO pro střední a východní Evropu Ing. Mária Kadlecíková. Ve svém vystoupení zmínila činnost úřadu, spolupráci s jednotlivými zeměmi regionu a záměry do budoucna. Další referáty v této sekci byly zaměřeny na konkrétní projekty, které FAO ve spolupráci s dalšími světovými organizacemi realizovala.

Sekce *Výcvikové a vzdělávací metody* obsahovala příspěvky o teoretických i praktických otázkách vzdělávání.

V sekci *Metody a nástroje* byla představena řada metodických, analytických a technologických nástrojů pro podporu práce poradců.

Příspěvky v *Rozvoji venkova a agroturismu* byly zaměřeny především na představení konkrétních programů regionálního rozvoje.

Do sekce *Poradenské systémy* byly zařazeny příspěvky týkající se organizace poradenských systémů v jednotlivých zemích.

V diskuzích se mezi ostatními problémy nejčastěji vracely dvě otázky: „Privátní poradenství nebo státní?“ a „Rozšířit tematický obsah semináře v dalších ročnících, nebo zachovat úzké zaměření?“

V rámci semináře proběhlo jednání účastníků sítě AFANET a zasedání redakční rady časopisu „The Journal of Agricultural Education and Extension“. Síť AFANET byla založena v roce 1996 Evropskou komisí v rámci projektu SOKRATES. Orientuje se na rozvoj vzdělávání a spolupráci univerzit v oblasti zemědělství, lesnictví, akvakultury a životního prostředí.

V dalších dvou dnech se mohli zájemci zúčastnit některé z připravených exkurzí. První vedla do Centra zemědělských věd na debrecénské univerzitě, zemědělského podniku v Derecske a dále do národního parku Hortobágy. Druhá exkurze začala na fakultě zemědělství a ekonomiky univerzity sv. Ištvána v Gyöngyös a pokračovala do nového výcvikového centra univerzity na modelové farmě Tasspuszta.

V závěru semináře účastníci odsouhlasili konání příštího ročníku v roce 2005 v tureckém Izmiru.

Na návrh z pléna byla jako pořadatelská země pro rok 2007 navržena Česká republika. Nominaci přijal za ČR vedoucí katedry pedagogiky ČZU doc. Milan Slavík, spolupráci při organizaci semináře slíbil Ústav zemědělských a potravinářských informací v Praze.

sil

O soužití zvířat a lidí

Ústřední komise pro ochranu zvířat ve spolupráci se Zoologickou zahradou Dvůr Králové pořádá ve dnech 20. – 21. října 2003 pracovní seminář pro odbornou veřejnost.

Program přednášek a exkurze je zaměřen na nový zákon o zoologických zahradách a novelizaci veterinár-

ních předpisů i právních norem na ochranu zvířat proti týrání.

Bližší informace:

tel.: 221 812 339

e-mail: ukoz@mze.cz

Predvstupová príprava Slovenskej republiky do EÚ

II. časť

Nástroje na realizáciu regionálnej politiky

Nástrojmi realizácie regionálnej politiky EÚ sú štrukturálne fondy, kohézny fond a predvstupové nástroje.

Štrukturálne fondy

Štrukturálne fondy slúžia ako stimulačné faktory na zlepšenie ekonomickej a sociálnej situácie v znevýhodnených regiónoch.

Financujú viacročné programy regionálneho rozvoja, ktoré pripravujú regióny, členské štáty a Európska komisia.

V priebehu vývinu regionálnej politiky sa vytvorili 4 štrukturálne fondy:

Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF) financuje infraštruktúru, investície do tvorby pracovných príležitostí, miestne rozvojové projekty a pomoc malým firmám.

Európsky sociálny fond (ESF) podporuje návrat nezamestnaných a znevýhodnených skupín do pracovného života, najmä financovaním odbornej prípravy a systému podpory zamestnávania týchto skupín.

Európsky poľnohospodársky usmerňovací a garančný fond (EAGGF) – usmerňovacia sekcia finančne podporuje rozvoj vidieka a pomoc farmárom najmä v zaostávajúcich regiónoch.

Poznámka: Garančná sekcia Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a garančného fondu nie je štrukturálny fond.

Finančný nástroj na riadenie rybolovu (FIFG) pomáha adaptovať a modernizovať rybolovný priemysel.

Prioritné ciele štrukturálnych fondov

V záujme zvýšenia a zabezpečenia čo najlepších výsledkov je 94 % štrukturálnych fondov zameraných na tri ciele, ktoré boli definované ako priority.

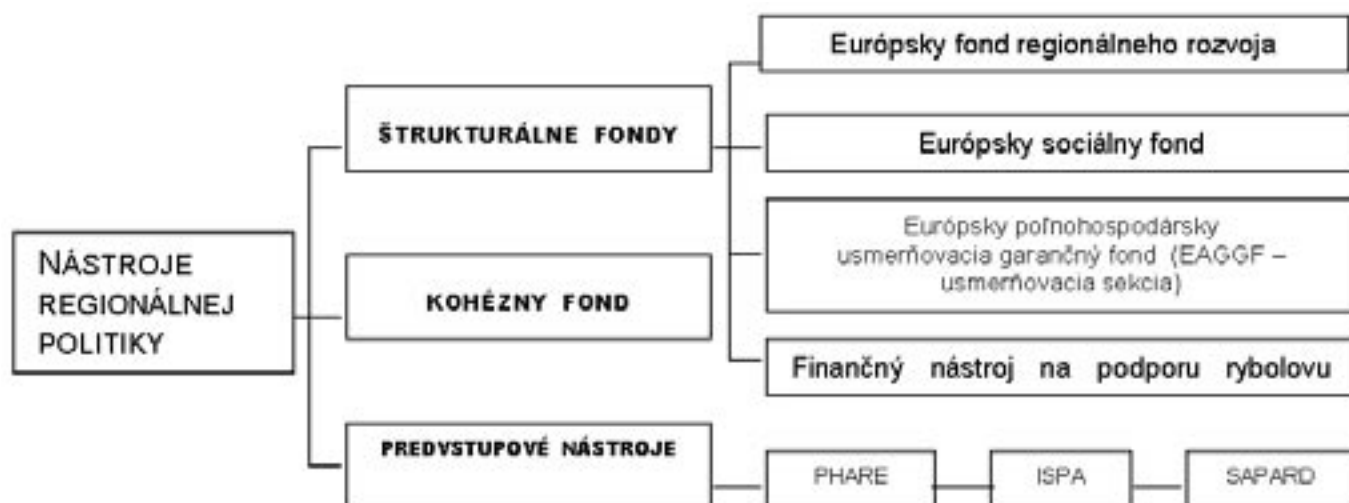
Cieľ 1

Pomoc zaostávajúcim regiónom, t.j. dobudovanie stále chýbajúcej základnej infraštruktúry alebo podpora investícií v obchodno-ekonomickej činnosti.

Oprávnené regióny cieľa 1 regionálnej politiky EÚ sú regióny, ktoré dosahujú hodnotu HDP na obyvateľa nižšiu ako 75 %.

Sú to regióny s problémami v úrovni príjmov, zamestnanosti, infraštruktúry, atď. V súčasnosti túto podmienku spĺňa asi 50 regiónov (z celkových 150), v ktorých žije asi 22 % obyvateľov EÚ a dostávajú až 70 % prostriedkov štrukturálnych fondov.

Cieľ 1 je hradený z finančných prostriedkov ERDF, ESF, usmerňovacej sekcie EAGGF a FIFG.

Cieľ 2

Podpora ekonomickej a sociálnej konverzie v priemyselných, vidieckych, mestských oblastiach a v oblastiach závislých od rybolovu, ktoré majú štrukturálne problémy.

Tieto oblasti čelia priemyselnému úpadku, kedy vidiecke zóny sú konfrontované s vážnymi problémami ako sú depopulácia, odňaté mestské oblasti, regióny prechádzajúce štrukturálnou zmenou v sektore služieb, ako aj regiónov, ktoré sú závislé na rybolove.

Podľa nových návrhov husto osídlené mestské oblasti budú takisto spôsobilé pre financovanie podľa Cieľa 2, ak sa v nich musia riešiť také problémy, ako je vysoká úroveň chudoby, vysoká kriminalita alebo nízka úroveň vzdelania.

V týchto oblastiach žije asi 18 % obyvateľov EÚ a dostávajú 11,5 % prostriedkov štrukturálnych fondov.

Cieľ 2 je hradený z finančných prostriedkov ERDF a ESF.

Cieľ 3

Modernizovanie systémov vzdelávania a podpora zamestnanosti.

Opatrenia a aktivity:

- aktívne politiky trhu práce na boj proti nezamestnanosti,
- podpora sociálneho zahrnutia,
- celoživotné vzdelávanie a výcvikové systémy na podporu zamestnanosti,
- očakávanie a uľahčovanie ekonomickej a sociálnej zmeny,
- zlepšenie účasti žien na trhu práce.

Nástroje podporované v rámci Cieľa 3 sú určené pre celú EÚ okrem tých regiónov, na ktoré sa vzťahuje Cieľ 1, v rámci vyrovnávacích programov, v ktorých sú zahrnuté aj nástroje na vzdelávanie a zamestnanosť. Na cieľ 3 je určených 12,5 % prostriedkov štrukturálnych fondov. Cieľ 3 je hradený z finančných prostriedkov ESF.

Komunitné iniciatívy

Európska únia navrhla 4 programy, ktoré sú zamerané na hľadanie spoločných riešení problémov zasahujúcich celú EÚ.

Komunitné iniciatívy využívajú 5,35 % rozpočtu štrukturálnych fondov, čo predstavuje pre roky 2000–2006 objem 10,44 mld. EUR.

Každá iniciatíva je financovaná iba jedným fondom.

INTERREG III

- podporuje cezhraničnú, medzinárodnú spoluprácu a spoluprácu medzi regiónmi
- je financovaný z prostriedkov ERDF

URBAN II

- podporuje udržateľný rozvoj miest a upadajúcich mestských častí
- je financovaný z prostriedkov ERDF

LEADER+

- podporuje rozvoj vidieka prostredníctvom miestnych iniciatív
- je financovaný z prostriedkov usmerňovacej sekcie EAGGF

EQUAL

- eliminuje faktory vedúce k nerovnoprávnosti a diskriminácii na trhu práce
- je financovaný z prostriedkov ESF

Špeciálna pomoc rybolovu

Rybolov a vodné hospodárstvo sú odvetviami, ktoré prechádzajú reštrukturalizáciou. Štruktúra výroby na mori sa musí zamerať aj na súši sa musí zamerať na:

- vytvorenie udržateľnej rovnováhy medzi morskými zdrojmi a ich využitím,
- vedenie firiem k väčšej konkurencieschopnosti,
- skvalitňovanie zásobovania, rozvoj rybolovu a produktov vodného hospodárstva.

Tieto opatrenia budú podporované v rokoch 2000–2006 z prostriedkov FIG vo výške 1,11 mld. EUR (0,5 % prostriedkov štrukturálnych fondov).

Inovačné akcie

V záujme zvýšenia úrovne stratégií regionálneho rozvoja Európska únia podporuje najnovšie návrhy riešení, ktoré zatiaľ neboli dostatočne rozpracované. Očakáva sa, že tým sa vytvorí priestor na experimentovanie.

Európska komisia stanovila 3 pracovné témy pre inovačné akcie v období 2000–2006, hradené z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja:

- regionálne ekonomiky založené na vedomostiach a technologických inováciách,
- e-EuropeRegio: informačná spoločnosť v službách regionálneho rozvoja,
- regionálna identita a udržateľný rozvoj.

Ďalšie inovačné akcie sú stanovené pre oblasť zamestnanosti a vzdelávania (financované z prostriedkov ESF) a v oblasti rybolovu (financované z prostriedkov FIFG).

Inovačné akcie sú pre roky 2000-2006 naplánované vo výške 1 mld. EUR, čo je 0,5 % rozpočtu štrukturálnych fondov.

Z týchto prostriedkov sa financuje príprava nových stratégií a experimentálna fáza projektov. Ak je počiatočná fáza uspokojivá, projekt môže byť zaradený do stratégií v rámci niektorého z cieľov.

Ing. Margita Štefániková

Pokračovanie nabudúce

Informační centrum Evropské unie

při Delegaci Evropské komise v České republice

Komise přijala opatření ke snížení znečištění ovzduší těžkými kovy

Evropská komise přijala návrh směrnice zaměřené na minimalizaci škodlivých účinků těžkých kovů obsažených ve vzduchu, který dýcháme. Jde o těžké kovy arsen, kadmium, rtuť a nikl a o polycyklické aromatické uhlovodíky (PAH). Navrhovaná právní úprava po členských státech vyžaduje sledování kvality ovzduší. Monitoring poskytne nezbytné informace k přijetí vhodných opatření ke snížení těchto emisí a ke kontrole jejich realizace.

Opatření k zastavení odlivu mozků z EU: Komise navrhuje opatření k podpoře pracovní dráhy výzkumných pracovníků

Sdělení navrhuje konkrétní kroky k povzbuzení a vytvoření struktury kvalitnějšího dialogu a vzájemné výměny informací s výzkumnými pracovníky a k vytvoření skutečně konkurenčního pracovního trhu ve výzkumu na evropské úrovni.

Twining pomáhá životnímu prostředí v České republice

Osmnáctiměsíční projekt Phare na Ministerstvu životního prostředí ČR přispěl k vytvoření institucí na sledování kvality ovzduší a k zapojení regionálních pracovišť do procesu uplatňování unijních předpisů v oblasti ochrany ovzduší. Další projekt se zaměřil na unijní pravidla v oblasti integrované prevence a kontroly znečištění (IPPC). Třetí projekt se zaměřil na pravidla nakládání s odpady.

„Pryč s úředním šimlem“ v oblasti podpory zaměstnanosti v nových členských státech

Výbor Evropského parlamentu pro sociální politiku a zaměstnanost vyzývá k zavedení zvláštních programů zaměstnanosti v konkrétních krizových oblastech s cílem zabránit

budoucí emigraci z těchto oblastí a jejich chudobě. Např. zemědělství by mělo být posuzováno „nejen z hlediska podnikatelské ekonomiky,“ ale také ve světle ochrany životního prostředí, krajiny a podpory v mezidobí dokud nebudou vytvořena pracovní místa mimo zemědělství.

Systémy sociálního zabezpečení a demografický vývoj v zemědělství kandidátských zemí střední a východní Evropy

Sociální zabezpečení pracovníků v zemědělství je obvykle začleněno do celkové soustavy sociálního zabezpečení, kdy pro zemědělství existují v jejím rámci zvláštní opatření. Avšak velká počet zemědělců není zabezpečen dostatečně, což je mj. odrazem celkové úrovně sociálního zabezpečení. Současné uspořádání sociálního zabezpečení má jen malý vliv na demografický vývoj a strukturální změny tržně orientovaného zemědělství v těchto zemích. Věková struktura zemědělců v budoucích členských státech EU je taková, že není reálné je povzbuzovat k přechodu do zaměstnání mimo zemědělství. Studie doporučuje politiku povzbuzování zemědělců k odchodu do předčasného důchodu, založenou na pobídkách zapracovaných do soustavy sociálního zabezpečení, avšak za předpokladu, že by tento přístup vedl ke zrychlení restrukturalizace odvětví.

Komise přijala nová opatření k boji proti klimatické změně v celosvětovém měřítku

Návrh nové směrnice evropským firmám umožní realizovat projekty ke snížení emisí po celém světě a takto získané body vyměnit za odpovídající množství povolených emisí na základě unijního systému obchodování s emisemi. Účelem je splnit cíle globálního snižování emisí nákladově efektivním způsobem a zároveň napomoci transferu progresivních technologií do ostatních průmyslových i rozvojových zemí.

Agrární obchod: Ze studie vyplývá otevřenost trhu EU vůči dovozu zemědělských produktů

Z nezávislé studie vyplývá, že Evropská unie představuje celosvětově jeden z nejvíce otevřených trhů vůči dovozu zemědělských výrobků z třetích zemí, zejména z rozvojových (průměrné clo reálně uplatňované Evropskou unií na agrární dovoz se rovná 10,5 %, což je třikrát méně, než jsou často uváděné údaje).

Povodí Bečvy bude vyčištěno s pomocí prostředků EU

V rámci investiční akce bude vybudována a zkvalitněna infrastruktura nakládání s odpadními vodami pro téměř 150 000 obyvatel několika částí povodí Bečvy. Bude realizováno celkem 23 dílčích projektů v 15 městech a obcích.

Osm z nich se týká čističek odpadních vod, 15 vybudování nové kanalizační sítě. Kromě projektu Bečva spolufinancuje program ISPA dva projekty ekologické infrastruktury, jejichž realizace v současné době probíhá v Brně a Ostravě. Na tři další – v severních Čechách, Olomouci a Jihlavě – probíhá příprava výběrových řízení.

Společný přístup k zemědělským otázkám ve WTO (Světová obchodní organizace)

EU a USA předložily společný rámec na obnovení vyjednávání o zemědělských otázkách. Jedná se především o tři oblasti – tuzemská podpora, přístup na trhy a konkurence v exportu. Společný dokument zohledňuje velký význam, který EU a USA přikládají své odpovědnosti za úspěšné uzavření rozhovorů v mexickém Cancúnu 14. 9. 2003.

Hrad Krakovec a „Krakování 2003“

V dnech 7. a 8. června se uskutečnilo na hradě Krakovci v okrese Rakovník šesté setkání kovářů, podkovářů a uměleckých kovářů „Krakování 2003“. Oproti předcházejícím ročníkům bylo letošní Krakování výjimečné. Na organizaci se již podílelo nově vzniklé Společenstvo uměleckých kovářů a zámečníků a kovářů-podkovářů Čech, Moravy a Slezska, uskutečnilo se bez finanční podpory státu, a přeci jenom se soutěžilo.

Kovářské řemeslo bylo i tentokrát prezentováno v celé šířce oboru, tj. od tradičního venkovského, zemědělského

kovářství – opravářství, přes podkovářství až ke kovářství uměleckému. Značná byla opět účast pracovníků a žáků škol. Nově byly k vidění ukázky starého a původního nářadí a některých jednoduchých strojů z dílny JAVEKO Jaroslava Veselého z Dřímova u Zlonice a Jiřího Piskáčka z Prahy Velké Chuchle, dále formy, nástroje a výrobky kovotlačitelské dílny Jiřího Louši z Prahy a práce raziče pamětních mincí Ladislava Pokorného z Nové Vsi u Mělníka. Úspěšně proběhla i jednání rozšířeného představenstva kovářského Společenstva.

Prokop Vondruška, kovaný náhrdelník, zákovská práce

Z přednášky PhDr. Jana Mohra

Pavel Révay, kovaná plastika

Pavel Révay, kovaná plastika

Setkání zahájil předseda Společenstva pan Milan Michna. Následovalo průběžné povídání o železe a jeho zpracování a o historii, postupech a problematice podkovářství panů Jiřího Piskáčka a Karla Kysilky. V teoretické části programu vystoupili prof. dr. Radomír Pleiner, DrSc., jeden z našich nejvýznamnějších archeologů železa s příspěvkem o nejstarší historii kovářství, dále pasíř a restaurátor Ivan Houska s příspěvkem o restaurátorských zásadách firmy na památkách zásadního významu a PhDr. Jan Mohr, přední odborník v oblasti uměleckého zpracování kovů s příspěvkem o řemeslném pojetí zámek. Aktuálně vystoupili také pracovníci Ministerstva zemědělství ČR Ing. Zdeněk Burda, CSc., přední odborník v problematice ochrany zvířat na téma úprav paznehtů a kopyt zvířat z hlediska jejich „pohody“ a Ing. Petr Doležel na téma plateb chovatelům po našem vstupu do Evropské unie.

V praktické části programu dominovala **soutěž žákovských prací, které se zúčastnili žáci ze Středního odborného učiliště zemědělského Horní Heřmanice – Vojtěch Lauš a Václav Matějka** – a v soutěži svým klepadlem **obstáli nejlépe**, dále ze Střední odborné školy a Středního odborného učiliště Hradec Králové, Středního odborného učiliště Jaroměř, Středního odborného učiliště zemědělského Třebíč, Středního odborného učiliště Oselce a Střední uměleckoprůmyslové školy v Turnově.

V improvizované galerii byly k vidění kované plastiky a artefakty užitého umění např. od uměleckých kovářů Josefa Krupky, Pavla Révaye, Romana Selmbachera a Jiřího

Piskáčka a řada prací žáků zúčastněných škol a dílny Nejedlý&Nejedlý.

Jako každoročně předváděl i letos za pražskou firmu Hefaistos spol. s r. o. z Radotína umělecký kovář Pavel Révay spolu se svými spolupracovníky postup vykování plastiky. A protože to již po několikáté byla plastiky mužská, slíbil Pavel na přání pravidelných účastníků, že příště to bude plastika dívčí.

Pro úplnost doplňuji, že u kovadlin a výhní pracovali, kromě již jmenovaných kovářů a žáků škol, kováři firmy Jaroslava Veselého a kovář Jaroslav Zíval ve spolupráci s firmou Nejedlý&Nejedlý. S prodejem drobných předmětů a především odborné literatury se Krakování zúčastnil pan Jan Kovář.

Vzhledem k tomu, že letošní Krakování bylo finančně zabezpečeno pouze díky privátním zdrojům, musím na závěr poděkovat sponzorům setkání: **Farmě Všetický dvůr, Všetice 1, Netvořice** a zejména **panu Milanovi Dubskému a jeho firmě Hefaistos, spol. s r. o. z Prahy Radotína**, která se podílela i na přípravě a zajištění celého setkání. Za technickou pomoc pak poděkovat **Ústavu zemědělských a potravinářských informací Praha** a především hostitelské organizaci **Státním hradům Křivoklátska**, zejména kastelánovi hradu **panu Jiřímu Sobkovi**. Poděkování pak patří také všem, kteří se na přípravě programu a jeho realizaci podíleli.

Ing. Šimon Vondruška
ÚZPI Praha

Lesáci dále rozvíjejí tradici společných mistrovství v práci s motorovou pilou

Do konce roku 1992 probíhala mistrovství v práci s motorovou pilou jako federální soutěž o mistra České a Slovenské federativní republiky. Po rozpadu federace se v obou samostatných státech našli zanícení lesáci, kteří se rozhodli tradici společných mistrovství zachovat.

Tak se počíná rokem 1993 otevřela nová tradice, kterou zahájilo společné mistrovství na Slovensku v Kyslej – Drakšiaru, kde zvítězil český závodník Karel Kříž. Následovalo pak společné mistrovství v Hradci Králové u příležitosti lesnického veletrhu SILVA REGINA v roce 1994, na němž opětovně zvítězil Karel Kříž. V Hradci Králové padlo společné rozhodnutí organizačních výborů o dvouleté periodicitě těchto soutěží.

V roce 1997 změřili dřevorubci své síly ve Zvolenu na 3. společném mistrovství, kde zvítězil český závodník Miroslav Gerža. Následně v roce 1999 se na úpatí Krkonoš v areálu Středního odborného učiliště lesnického ve Svobodě nad Úpou uskutečnilo již 4. společné mistrovství. Zde již mohli společně se seniory startovat i nejlepší čtyři žáci z lesnických učilišť z každé republiky. Velkým překvapením se zde stal Tomáš Kvasničák, žák SOU lesnického ve Tvrdošíně ze Slovenské republiky. V roce 2001 pak slovenská strana uspořádala 5. společné mistrovství v Námestovom na horní Oravě. Technické disciplíny se uskutečnily v areálu letního amfiteátru na břehu Oravské přehrady za nebývalého zájmu veřejnosti. Absolutním vítězem se stal Štefan Hrubjak ze Slovenské republiky.

Pro rok 2003 připadlo pořadatelsví soutěže České republiky. Soutěžící obou republik se opět setkali v Krkonoších v areálu SOU ve Svobodě nad Úpou, kde se ve dnech 21. až 23. srpna konalo 6. společné mistrovství

České republiky a Slovenské republiky v práci s motorovou pilou – **DŘEVORUBEC 2003**. Soutěže se zúčastnilo celkem 32 závodníků a příležitost opětovně dostali žáci z lesnických učilišť. Část, v zahraničí velmi populární soutěže, se uskutečnila na Krakonošově náměstí v Trutnově. Před zraky široké veřejnosti zde úporně soutěžili závodníci v technických disciplínách. Absolutním vítězem společného mistrovství se stal Jiří Anděl z České republiky, vítězem za Slovenskou republiku Mário Mudrák.

Slavnostního vyhlášení výsledků a předání cen vítězům se zúčastnili významní hosté, jako starosta města Trutnova a senátor Mgr. Adamec, státní tajemník MZe ČR Ing. Rybníček, náměstek ministra zemědělství pro lesní hospodářství Ing. Vašíček a generální ředitel LČR Ing. Oliva.

Přípravou pro společné mistrovství se stala otevřená dřevorubecká soutěž „**Oravský pohár 2003**“, jehož již druhý ročník se konal ve dnech 7. až 9. srpna 2003 ve Slovenské republice v areálu letního amfiteátru v Námestovu na břehu Oravské přehrady – centru krajinářsky a lesnicky zajímavého regionu Horní Oravy.

Soutěž byla organizátorem (Odštěpný závod LSR v Námestovu) bezvadně připravena a zajištěna. Technické disciplíny se uskutečnily před zaplněným hledištěm amfiteátru. Česká reprezentace byla úspěšná a umístila se na prvních pěti místech.

Lesáci z obou republik chtějí i nadále v tradici společných dřevorubeckých soutěží pokračovat a popularizovat tím zručnost i náročnost práce dřevorubců, kteří sklízají výsledky práce jedné i více generací lesáků v lesním hospodářství.

Ing. Karel Suchopárek, MZe ČR

PRAGAAGRO 2003 5. mezinárodní zemědělská výstava 23. – 25. 10. 2003 Pražský veletržní areál Letňany

Výstava je v letošním roce výrazně zaměřena na využití půdy a ostatních prostředků v zemědělství k jiným než potravinářským účelům, a chce tak ukázat cestu některým zemědělcům, jak rozšířit své možnosti podnikání.

Přehlídku extenzivně chovaných zvířat (masný skot, ovce, kozy, koně) rozšíří výstava drobných hospodářských zvířat (králíci, holubi, slepice, kočky).

Nově se představí Společenstvo cukrářů ČR se svojí expozicí a programem k 280. výročí vzniku Cechu cukrářů v Království českém.

www.praga-agro.cz

Ústav zemědělských a potravinářských informací připravuje v rámci veletrhu setkání představitelů škol trvalé vzdělávací základny s poradci a zástupci rezortu.

Obnovená spolupráca medzi SPoŠ Michalovce a SPoŠ Kavarna

Dňa 26. 8. 2003 navštívili Strednú poľnohospodársku školu v Michalovciach delegáti zo Strednej poľnohospodárskej školy v Kavarne (Bulharsko) – Nelly Geleva – riaditeľka školy, Georgie Zianov – zástupca primátora mesta Kavarna a Nelly Gorčaková – tlmočníčka.

Medzi Strednou poľnohospodárskou školou v Michalovciach a Strednou poľnohospodárskou školou v Kavarne bola v sedemdesiatych rokoch družba, ktorej podstatou bola výmenná prázdninová prax, kde žiaci z uvedených škôl získavali skúsenosti v oblasti pestovania poľnohospodárskych plodín a spoznávali bulharskú kultúru. Táto výmenná prax v osemdesiatych rokoch bola prerušená z nedostatku finančných prostriedkov v Bulharsku.

V roku 2003 riaditeľstvo Strednej poľnohospodárskej školy znovu nadviazalo kontakt s riaditeľstvom školy v Kavarne a dohodli návštevu a spoluprácu zameranú na výmennú prázdninovú prax pre žiakov, ktorá bude pozostávať z 10 dní, z ktorých 5 dní budú žiaci praxovať na hospodárstve školy a 5 dní sa budú oboznamovať s historickými a kultúrnymi pamiatkami mesta.

Dňa 27. 8. 2003 bulharskí kolegovia navštívili krajské mesto Košice, Košický samosprávny kraj a Krajský úrad. Pri tejto návšteve absolvovali prehliadku mesta Košice, navštívili kultúrne a historické pamiatky.

V poobedňajších hodinách sa vrátili na Strednú poľnohospodársku školu, urobili si prehliadku školy, botanickej záhrady, zookútika, športového areálu školy, odborných učební.

Po tejto prehliadke ich prijal riaditeľ Školského majetku pri Strednej poľnohospodárskej škole Ing. Michal Šoltés, CSc.

Samozrejme nezabudli sme ani na naše krásne mesto, ktoré je v novom šate naozaj nádherné a môžu nám ho závidieť. Bulharským kolegom sa mesto naozaj páčilo a oni sami mohli posúdiť, aké veľké zmeny sa v našom meste udiali od čias, keď v sedemdesiatych rokoch fungovala výmenná prax. Naším mestom boli naozaj nadšení. Vo večerných hodinách pre týchto kolegov pripravil program riaditeľ školy Ing. Ivan Švingál, ktorý im urobil sprievodcu pri prehliadke Zemplínskej šíravy, Vinného jazera a priľahlých rekreačných stredísk.

Na nasledujúci deň ich na Mestskom úrade prijal zástupca primátora Ing. Ján Ďurovčík, CSc., ktorý našim priateľom odovzdal upomienkové predmety a zároveň boli predstavitelia nášho mesta pozvaní zástupcom primátora z Kavarny Georgiem Zianovom na návštevu ich mesta. Potom sa stretli na pracovnej porade s našimi učiteľmi, kde porozprávali o svojej škole, o svojom krátkom pobyte v našom meste a na škole, o svojich dojmach z tejto návštevy, a pozvali nás do mesta Kavarna. Riaditeľ školy Ing. Ivan Švingál odovzdal bulharským kolegom upomienkové predmety, ktoré im budú pripomínať návštevu našej školy.

Hoci to bol krátky pobyt, stačil na to, aby naši kolegovia odišli s novými poznatkami a mohli odovzdať srdečné pozdravy a pozvania svojim kolegom. Veríme, že o rok sa uskutoční dohodnutá výmenná prax medzi našimi a bulharskými študentami.

**Emília Cinová
SPoŠ Michalovce**

SOU a OU Opočno spolupořadatelem Mistrovství republiky v orbě 2003

V pátek 19. 9. 2003 se konalo v Bohuslavicích nad Metují jubilejní 30. mistrovství České republiky v orbě.

Po čtvrtčinném oficiálním tréninku následoval večerní program organizovaný naší školou v Kodymově národním domě v Opočně. Druhý den ráno vyšel z depa slavnostní průvod.

Vlastní soutěž zahájil projevem ministr zemědělství, po té odjeli soutěžící k soutěžním parcelám a začala orba naorávky. Oralo se bude podle světových pravidel WPO ve třech kategoriích – dvouradličními klasickými pluhy, dvouradličními a čtyřradličními oboustrannými otočnými pluhy.

SOU a OU Opočno reprezentoval mistr odborného výcviku Josef Holeček s traktorem Zetor a pluhem Kverneland v kategorii dvouradličných oboustranných otočných pluhů.

Doprovodným programem byly soutěže Traktor silák a Traktor tahoun. Novinkou letošního ročníku bylo Mistrovství ČR v orbě s koňmi. Vedle těchto soutěží návštěvníci viděli hasiče, modeláře, kynology i mažoretky.

SOU a OU Opočno zajišťovala ubytování, občerstvení a organizační pomoc při soutěžích. Na tuto svoji roli bylo odborné vedení, žáci i celý areál dobře připraveni.

Ing. Jiří Mlateček
SOU a U Opočno

Výsledky a další informace najdete v příštím čísle.

Zlatá podkova

Ve dnech 22. až 24. srpna se na kolbišti Školního statku v Humpolci uskutečnily tradiční jezdecké závody Zlatá podkova.

Každé ze čtyř jezdeckých soutěží se zúčastnilo kolem dvaceti jezdců. Vítězství v soutěži o Zlatou podkovu, cena firmy Pipek obhájila loňská vítězka Radka Dvořáková JK Rynárec. Vítězem Stříbrné podkovy, cena kraje Vysočina se stal Michal Slezák z JK Misl Modřice.

Pěkné čtvrté místo vybojovala žákyně SZeŠ Humpolec Lucie Musilová.

V Bronzové podkově startovaly tři žákyně humpolecké zemědky, nejlépe si vedla Markéta Nováková, která skončila čtvrtá. Na pátém místě pak Jana Gródllová. Markéta Máchová bohužel soutěž nedokončila, ale patří mezi nejmladší jezdce JK Humpolec. Ale letošní rok bude pro

Markétu přesto úspěšný, získala totiž zlatou medaili za titul Mistr ČR na závodech v Kolesách.

Zpestřením letošního 38. ročníku finále ZP byl start 20 poníků, i když do závěrečných skokových soutěží jich zůstalo jen pět. Tito mladí jezdci si zasloužili velký potlesk diváků.

Start Mistrů opratí na finále v Humpolci je vždy divácky velmi přitažlivý a milovníci jezdeckého sportu mohli obdivovat skutečné mistry opratí na trati závodu, ale i při nedělním průvodu a nástupu jezdců na náměstí před radnicí.

38. ročník finále ZP byl úspěšně ukončen předáním cen vítězům, slavnostním dekorováním a myslím, že všichni, kteří strávili víkend v Humpolci na dusilovském kolbišti, odjížděli spokojeni.

Pavel Horáček, Školní statek Humpolec

O čem se nám učitelé chemie neodvážili říct

Ačkoliv první chemické poznatky sahají daleko za hranice našeho letopočtu, novodobá chemie má za sebou teprve přibližně 200 let. Ještě okolo roku 1800 se většina vzdělaných lidí domnívala, že chemie je ztřeštěný nápad. Budoucího slavného mnohostranného vědátora obzvláště v oblasti organické chemie Justuse von Liebiga (1803–1873) káral ve škole učitel za to, že věčně nemá napsané úkoly. Pedagog se ho ptal, čím chce být, a Justus odpovídal, že chemikem. V tom okamžiku celá třída propadla záchvatu hlasitého smíchu. Nikomu nepřišlo na mysl, že by se chemie dala studovat!

Bohužel, díky tradičně suchopárným učebnicím a neatraktivním způsobům výuky patří i v současnosti chemie mezi nejméně oblíbené předměty na všech typech škol. Zázraky se však občas konají! Jinak totiž dnes nelze nazvat vydání titulu s ryze chemickou tematikou, navíc zajímavou a především čtivou. Toto překvapení připravilo pražské nakladatelství Egmont ve své zábavně-vědecké edici „Děsivá věda“.

Knížka „Chemický chaos / O čem se vám učitelé chemie neodvážují říct“ je překladem anglického originálu z pera publicisty Nicka Arnolda a ilustrátora Tony De Saullese

(Londýn 1997) a vtáhne všechny zájemce přímo do víru nevypočitatelných chemických reakcí.

Dozví se zde o riskantních experimentech, ze kterých vzešly hrozivé nehody, zjistí tajemství „potrhých“ vědců a jejich objevů a dokonce si mohou několik chemických pokusů vyzkoušet v pohodlí domácí kuchyně. Nechybí ani oblíbené komiksové vtipy, přehledy faktů, haly slávy chaotických chemiků, průvodce podivnými chemickými prvky, záluďné kvízy a chytáky pro učitele chemie (někdo si přilévá čaj do šálku s mlékem a někdo naopak lije mléko do čaje – budou mít výsledné nápoje stejnou chuť, a když ne, tak proč?). Také vaření je celé o chemii – od přípravy pode-

zřelé substance zvané oběd až po bubliny, které vznikají při pečení v koláčích.

V knížce nenajdeme informace, které se učí ve škole, nýbrž věci zvláštní a legrační. Kde jinde bychom zjistili, proč se skleněné oči nevyrábějí ze skutečného skla, jaké složení má bomba, která páchne víc než cokoli na světě, z čeho si můžeme vyrobit vlastní zubní pastu a řadu dalších ošemetných podrobností, o kterých se v učebnicích chemie nedočteme. „Chemický chaos“ může pěkně zavařit mozek nejen žákům a studentům, ale i dospělým se zájmem o chemické vědy.

(tes)

Olomoucká Flora lákala květinami i bylinkami

S velkým zájmem se opět setkala letní etapa mezinárodní zahradnické výstavy Flora Olomouc 2003, která skončila 24. srpna. Branami výstavy prošlo za čtyři dny jejího trvání na 35 tisíc zájemců, značný počet z nich ze Slovenska a Polska. Pořadatelé letos zaznamenali dokonce návštěvníky z Rumunska a japonské Jokohamy.

„Genové zahrady“, hlavní expozici letošní květinové výstavy věnované 50. výročí objevu základní jednotky dědičnosti – molekuly DNA, vévodily nové odrůdy jiřinek, mečíků, begonií, lilií a růží. K vidění i obdivování jich bylo na 150 druhů a stovky dalších odrůd letních květin.

Velké pozornosti návštěvníků se těšila i společná expozice českých botanických zahrad, exponáty floristické soutěže ve zdobení vozítek Vlorex, výstava léčivek a kořeninových rostlin i ojedinělá přehlídka desítek druhů čajovin. Ve voňavé nabídce, kterou šlechtitelé návštěvníkům Flory zprostředkovali, byli nejen domácí byliny, ale také rostliny pocházející ze Středomoří a Balkánu.

K hitům přehlídky patřil především maralí kořen ze šlechtitelské firmy SEVA FLORA Valtice. Nevšední bylina je pojmenována po maralech – sibiřských jelenech, kteří se

požíráním kořene zbavují škodlivých látek v těle a nabírají sílu po dlouhé zimě.

Letošní zelenou sezónu olomouckého výstaviště uzavře ve dnech **16. – 19. října 2003** největší česká výstava ovoce, zeleniny a školkařských výpěstků **Hortikomplex**, kterého se pravidelně aktivně zúčastňují i naše školy.

Všichni jsou srdečně zváni!

Mezinárodní seminář

**Současný a budoucí výzkum zemědělského vzdělávání a informačních systémů
pro zemědělství a rozvoj venkova**

30. – 31. října 2003, katedra pedagogiky ČZU Praha

28. března – 1. dubna 2004

Těsně před vstupem ČR do EU

Po dvouleté přestávce se na brněnském výstavišti uskuteční nejvýznamnější komplex veletrhů se zemědělskou, veterinární a lesnickou technikou ve střední a východní Evropě. **Termín uzávěrky přihlášek pro vystavovatele je 30. 10. 2003!** Jednou z novinek je vydávání e-letteru s informacemi o průběhu příprav veletrhů a doprovodného pro-

gramu s informacemi o vystavovateli a jejich nabídkách. Zpravodaj je vydáván od září v české, anglické a německé jazykové mutaci a zájemcům bude rozeslán na jejich e-mailové adresy. Chcete-li se stát adresátem tohoto zpravodaje nebo má-te-li zájem o zveřejnění své informace, zadejte, prosím, svou e-mailovou adresu na kontakt: techagro@bvz.cz

Uplynulo 145 let od narození

Jan Tachecí

„...Profesor Tachecí jest jedním z předních budovatelů dobrého jména roudnické školy. Učitelem byl znamenitým, svérázným; učil velmi svědomitě, jasně a stručně – a z toho neslevil; jeho výklady se do paměti takřka vryly. Naučil. Láska a vzpomínky absolventů jsou dobrým svědectvím a vynikající postavení mnohých, zřetelným důkazem toho. Sbírky školní, které se skrovnými prostředky nashromáždil do svých oborů, jsou trvalým pomníkem jeho promyšlené a neúnavné činnosti...“

A. Dvořák, 1931

Narodil se 13. května 1858 v Chvalíně u Roudnice nad Labem. Vystudoval reálku v Litoměřicích a chemii na české technice v Praze (zde také s oblibou poslouchal přednášky prof. J.B. Lambly o polním hospodářství). Po absolvování techniky v r. 1879 působil jako chemik v cukrovaru. Po dvou letech ze zdravotních důvodů přešel k praktickému povolání zemědělskému.

V roce 1884 se dal na dráhu zemědělského pedagoga a vytrval na ní až do penzionování, v listopadu 1915. Jeho jedinou štací se stala Roudnice. Se zdejší školou spojil svůj osud na více jak 30 let. Začínal na škole dvouleté, která v r. 1885 byla, spolu s obdobnou školou v Chrudimi, přeměněna na střední tříletou ukončenou maturitou zkouškou, v r. 1920 – to už rozhodnutím ministerstva zemědělství ČSR – na čtyřletou, v r. 1922 přejmenována na vyšší...

Profesor Tachecí nebyl jen pasívním pozorovatelem, ale – jak můžeme číst v záhlaví – jedním z tvůrců slávy roudnické školy. Se zaujetím se věnoval především zemědělské справovědě, samozřejmě byl nucen učit i předměty jiné – nejčastěji také chov domácích zvířat a zemědělské strojnictví. Vedl své žáky k pečlivosti v každém ohledu. Ročníkové práce (na téma „pověšný a organizační plán statku“), zadávané posluchačům posledního studijního roku, nesou, mimo jiné, pečť této snahy. Jak říká A. Dvořák, „byly to mnohdy velké knihy, nádherně vypravené písmem, iniciálkami, obrázky, plány budov a mapami, bohaté obsahem. V nich uplatnil absolvent svůj um v sebrání historie své rodiny, rodného statku i obce, vniknul do předpokladů a tajů vedení rodného hospodářství nebo statku, který dobře znal. Pokusil se vše

zhodnotit po případě už i v této knize reformovat. Každému byla tato 'organisace statku' dobrou směrnicí do života“.

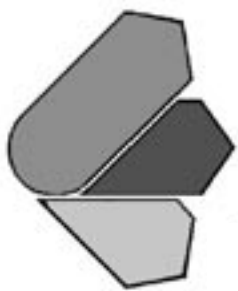
Vedle práce s „řádnými“ studenty působil na všech kurzech školou pořádaných: učitelském, lukařském, drůbežářském, agrochemickém, chmelařském, hospodyňském, na kurzu o chovu a krmení hospodářského zvířectva aj. Bohatá je jeho činnost ve spolcích, ve správě zemědělských průmyslových a peněžních podniků, kde uplatňoval na vedoucích místech svoje národohospodářské schopnosti, klid a rozhled. Velmi platným členem byl i v obecním zastupitelstvu.

Z literárního odkazu profesora Jana Tachecího zaslouží povšimnutí jeho zprávy z četných cest do alpských zemí, které publikoval hlavně v místních časopisech. Větší práci uveřejnil ve výř. zprávě školy r. 1898 pod titulem „O zemědělství alpském“. Tak jako řada jiných „spravovědců“ byl ovlivněn názory J.B. Lambly. Vyjádřil se k nim v pojednáních „Chov dojníc a theorie Lamblova“ a „Lamblovy zásady o statice půdy“. V r. 1908 mu vyšla „Učebnice hospodářského strojnictví“.

Byl spolupracovníkem Ottova naučného slovníku i Hospodářského slovníku naučného, přispíval i do dalších časopisů. V mladších letech konal pokusy s hospodářskými plodinami, o nichž souhrnně referoval ve Výroční zprávě školy z r. 1888 „Výsledky praktických pokusů na zkušebních polích střední hospodářské školy a její význam pro okres roudnický“.

Zemřel 24. července 1931 v 73 letech.

Ing. Josef Rozman, CSc., Moravská Třebová

ÚZPI PRAHA

47816
ISSN 0044-3875

První číslo časopisu Zemědělská škola vyšlo v r. 1936. Časopis byl nejdříve volnou přílohou měsíčníku Zemědělský pokrok, brzy ale začal vycházet samostatně. V r. 1991 jeho vydávání převzaly zemědělské školy (všech stupňů) a některé vzdělávací instituce. I po rozdělení Československa zůstává časopis společným pojítkem zemědělského školství v České republice a ve Slovenské republice.

Od školního roku 2002/2003 se dohodl dosavadní vydavatel – Sdružení zemědělských, lesnických a potravinářských škol, rybářské školy a školních hospodářství – s Ústavem zemědělských a potravinářských informací Praha o poskytnutí práva vydávat časopis a používat titul Zemědělská škola – Pôdohospodárska škola. Vydávání časopisu se tak vrací do prostorů, odkud před 66 lety vyšlo první číslo Zemědělské školy, a kde také v tehdejších „Domě Zemědělské osvěty“ sídlila redakce.

Časopis je určen pedagogickým pracovníkům i studentům, výzkumným a odborným pracovníkům, všem organizacím zabývajícím se zemědělským školstvím a vzděláváním i jednotlivcům působícím v oblasti tohoto zájmu.

**AGROINŠTITÚT
NITRA**

Kopidlenský kvítek 2003

Střední zahradnická škola, Střední odborné učiliště a Odborné učiliště Kopidlno pořádá v sobotu 11. října 2003 jubilejní 10. ročník přehlídky zahradnické dovednosti žáků a pedagogů školy – Kopidlenský kvítek.

O den dříve – 10. října – se uskuteční soutěž pro žáky základních a zvláštních škol – Kopidlenský kvíteček a Kopidlenské poupě a soutěž pro studenty zahradnických škol a učilišť Kopidlenský kvítek.

Sobotní přehlídka je rozšířena o prodejní výstavu zahradnických výpěstků a potřeb, uskuteční se i Den otevřených dveří.

Časopis vydávají

Ústav zemědělských a potravinářských informací, Slezská 7, 120 56 Praha 2
Agroinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra

Adresy redakcí

ÚZPI, Slezská 7, 120 56 Praha 2
tel.: 227 010 439, fax: 227 010 119, e-mail: krajickova@uzpi.cz

Redaktorka: Ing. Alena Krajíčková
Agroinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra
tel., fax: 037/791 01 70, e-mail: casopis@agroinstitut.sk

Redaktorka: Mgr. Daniela Janková

www.agronavigator.cz

Časopis vychází desetkrát ročně (září – červen), cena jednoho výtisku je 15 Kč, roční předplatné 150 Kč
Objednávky časopisu zajišťuje česká redakce a slovenská redakce na svých adresách
Sazba a tisk ÚZPI Praha

Autorem ilustrace na obálce je Ing. Mirko Hrabě, SZeŠ Humpolec

Redakční rada

Ing. Jaromír Beneš, Školní statek Opava;
PhDr. Zuzana Burdanová, MP SR Bratislava;
Ing. Miroslav Červený, SZeŠ Humpolec;
Ing. Igor Drobný, SZáŠ Piešťany; PhDr.
Radmila Dytrtová, CSc., KP ČZU Praha;
Ing. Ludmila Gočálová, MZe ČR; Ing. Zorka
Husová, NÚOV Praha; Mgr. Daniela Janková,
Agroinštitút Nitra; Ing. Ivan Jung, CSc.,
Slovenská poľnohospodárska a potravinárska
komora; Ing. Václav Kolečko, SOU Praha
– Velká Chuchle; PhDr. Dana Linhartová, CSc.,
ÚHV PEF MZLU Brno; Ing. Josef Matoušek,
MZe ČR; Ing. Mária Múdra, ZSSP Rakovice;
Ing. Jaromír Musil, Ph.D., Národohospodárska
škola Boskovice; doc. Ing. Milan Slávik, CSc.,
KP ČZU Praha; PhDr. Pavel Sýkora, MZe ČR